

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

σύμφωνα με το άρθρο 29 και 30 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021

για ΜΕΕΠ για τη δημιουργία και λειτουργία λατομείου γύψου στην περιοχή της Κοινότητας Καλαβασού της επαρχίας Λάρνακας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια: ΛΑΡ/00867/2021

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου, η ΜΕΕΠ για τη δημιουργία και λειτουργία λατομείου γύψου στην περιοχή της Κοινότητας Καλαβασού της επαρχίας Λάρνακας, υποβλήθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στις 10.9.2021.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο έγινε δημόσια παρουσίαση, στο μέτρο του δυνατού υπό συνθήκες περιοριστικών μέτρων λόγω κορωνοϊού. Η ΜΕΕΠ απεστάλη στο Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού σε έντυπα αντίγραφα και παρέμεινε στη διαθεσιμότητα του κοινού από τις 30/8/2021 μέχρι 6/9/2021. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού ανακοίνωσε μέσω της ιστοσελίδας του την πρόσκληση προς το κοινό για την συμμετοχή του στην Δημόσια Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ΜΕΕΠ. Επίσης στις 13/9/2021 παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της ΜΕΕΠ σε ανοικτή παγκοινοτική συγκέντρωση όλων των κατοίκων της Κοινότητας Καλαβασού

Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, παρατέθηκαν ερωτήσεις από το κοινό και δόθηκαν οι σχετικές απαντήσεις από τους μελετητές και την εταιρεία.

Στα πλαίσια μελέτης του εν λόγω έργου,, διαφάνηκε ότι απαιτείται η κατάθεση επιπλέον συμπληρωματικών στοιχείων τα οποία αφορούν τα πιο κάτω:

- Ένα από τα αιτούμενα τεμάχια της νέας αίτησης (ΛΑΡ/00867/2021), με αριθμό 137, είχε αξιολογηθεί παλαιότερα στην αίτηση με αρ. φακ. ΛΑΡ/289/2013 και εκδόθηκε και σχετική γνωμοδότηση στις 26/8/2013.

- Παρόλα αυτά φαίνεται και στην νέα αίτηση με αρ.φακ. ΛΑΡ/867/2021, ένα από τα αιτούμενα τεμάχια να είναι και πάλι το 137. Μετά από διαβούλευση με την εταιρεία αναφέρθηκε ότι η εκ νέου συμπερίληψη του εν λόγω τεμαχίου 137, αφορά την ολοκληρωμένη εικόνα της ανάπτυξης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτής. Για το λόγο αυτό, ζητήθηκε όπως κατατεθούν οι συσσωρευτικές επιπτώσεις που θα επέλθουν από την επέκταση του λατομείου σε σχέση με το τεμάχιο 137 (αρ. άδειας ΛΑΡ/289/2013) το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία εκμετάλλευσης του χώρου. Τα εν λόγω στοιχεία κατατέθηκαν στις 11/1/2022.

Η ΜΕΕΠ εξετάστηκε στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον κατά τη Συνεδρία της στις 25.01.2022.

Κατά την εξέταση του έργου, διαπιστώθηκε ότι απαιτείται η κατάθεση επιπλέον συμπληρωματικών στοιχείων τα οποία αφορούν τα αποτελέσματα από τις αναλύσεις για τα βαρέα μέταλλα, τις οποίες αναφέρει η ΜΕΕΠ .

Τα εν λόγω στοιχεία ζητήθηκαν από το αρμόδιο τμήμα το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας , έτσι ώστε να γίνει η τελική τοποθέτηση του τμήματος. Στις 15/3/2022, κατατέθηκαν τα εν λόγω στοιχεία τα οποία αποστάληκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το οποίο τοποθετήθηκε θετικά

Επιπλέον ζητήθηκαν και οι απόψεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων το οποίο προσκλήθηκε στην Επιτροπή και ανέφερε ότι θα αποσταλούν οι απόψεις του γραπτός. Οι απόψεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων κατατέθηκαν στις 6/4/2022 και τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα

Στις 12/4/2022 τα πιο πάνω συμπληρωματικά στοιχεία αξιολογήθηκαν στην Επιτροπή η οποία συστάθηκε με σκοπό την τελική τοποθέτηση των μελών αλλά και των προσκεκλημένων οι οποίοι δεν τοποθετήθηκαν στην πρώτη εξέταση του έργου στις 25/1/2022.

Παράλληλα διευκρινίστηκαν κάποια ερωτήματα τα οποία έθεσαν τα μέλη της Επιτροπής τα οποία αφορούσαν τα εξής:

- Η λήξη της πολεοδομικής άδειας ΛΑΡ/236/2016 η οποία αφορά το τεμάχιο 137 καθώς και η ικανοποιητική προσπέλαση στο χώρο του έργου. Για το θέμα αυτό ο κύριος του έργου ανέφερε ότι η εν λόγω άδεια έληξε το 2019 αλλά ανανεώνεται αυτόματα με την ανανέωση της σύμβασης μίσθωσης από χρόνο σε χρόνο. Όσον αφορά την προσπέλαση αυτή καθορίστηκε σε συνεργασία με την Υπηρεσία Μεταλλείων και θεωρείται ικανοποιητική.
- Διερεύνηση κατά πόσον στα τεμάχια δεν απαντάται ο οικότοπος προτεραιότητας 1520 Γυψούχες ιβηρικές στέπες (*Gypsophiletalia*). Διευκρινίστηκε ότι δεν εντοπίστηκε το συγκεκριμένο είδος την περίοδο που έγιναν οι καταγραφές της χλωρίδας στην περιοχή. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε και από το Τμήμα Περιβάλλοντος
- Τέλος όσον αφορά τις συσσωρευτικές επιπτώσεις από τις προτεινόμενες μονάδες παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος στην περιοχή αναφέρθηκε ότι δεν υπάρχει σύνδεση των δύο έργων.

2. Σκοπός και περιγραφή της ανάπτυξης

Σκοπός του έργου είναι η επέκταση του λατομείου με σκοπό την εξόρυξη γύψου που είναι απαραίτητο υλικό στη διαδικασία παραγωγής τσιμέντου. Η δυναμικότητα ετήσιας παραγωγής θα είναι 70,000-100,000 τόνοι / έτος (?) και τα επιβεβαιωμένα αποθέματα είναι της τάξης των 2.000,000 τόνων γύψου. Τα αποθέματα για τα οποία υποβάλλεται η αίτηση υπολογίζεται στους 1,500,000 τόνους με βάση μετρήσεις που έγιναν όσον αφορά την ποιότητα τους.

Για τη λειτουργία του θα χρησιμοποιηθούν για την εξόρυξη προωθητής γαιών, φορτωτής και 2 φορητά. Το λατομείο θα εργάζεται από Μάιο μέχρι Νοέμβριο μόνο. Δεν θα χρησιμοποιηθούν εκρηκτικές ύλες. Η μεταφορά της γύψου θα γίνεται με φορητά περίπου 2 διαδρομές από και προς το Τσιμεντοποιείο Βασιλικού και υπολογίζεται σε 20 φορητά την ημέρα από το νέο λατομείο μέχρι το Τσιμεντοποιείο, μέσω του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Λάρνακας.

Όσον αφορά τα θέματα σκόνης, έγιναν συγκεκριμένες μετρήσεις για την αιωρούμενη σκόνη τον Φεβρουάριο 2020 σε γειτονική θέση του λατομείου και οι μετρήσεις κυμάνθηκαν από 12,69-30,81 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ χαμηλότερες από το ισχύον όριο ποιότητας της ατμόσφαιρας το οποίο είναι 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

3. Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Το υπό μελέτη έργο αφορά τα τεμάχια 136,137,142,143 και 147. Το συνολικό εμβαδόν ανέρχεται στα 48356 m^2 και είναι εντός λατομικής ζώνης. Η πρόσβαση στο λατομείο θα γίνεται μέσω διανοιγμένης διόδου από εγγεγραμμένο μονοπάτι στη βορειοδυτική πλευρά μεταξύ των τεμαχίων 137 και 138.

Οι αποστάσεις από τα όρια οικιστικών ζωνών είναι περίπου 2 km από την οικιστική ζώνη Μαρί, 2 km από την οικιστική ζώνη Καλαβασού και 3,5 km από τις οικιστικές ζώνες Πεντακώμου και Ασγάτας. Ο πλησιέστερος αρχαιολογικός χώρος σε απόσταση 1 km είναι ο νεολιθικός οικισμός της Τέντας σε απόσταση 1 km. Τα όρια οικιστικών ζωνών είναι περίπου 2 km από την οικιστική ζώνη Μαρί, 2 km από την οικιστική ζώνη Καλαβασού και 3,5 km από τις οικιστικές ζώνες Πεντακώμου και Ασγάτας.

Ένα από τα αιτούμενα τεμάχια της νέας αίτησης (ΛΑΡ/00867/2021), με αριθμό 137, είχε αξιολογηθεί παλαιότερα στην αίτηση με αρ.φακ.ΛΑΡ/289/2013 και εκδόθηκε και σχετική γνωμοδότηση στις 26/8/2013 και έχει ξεκινήσει ήδη η λατόμευση του υλικού.

Στην ευρύτερη περιοχή παρουσιάζεται ξηρική γεωργική δραστηριότητα και αραιή χαμηλή φρυγανώδης βλάστηση. Παράδειγμα αυτής της βλάστησης είναι η αναθρήκα, το θυμάρι, η ξυσταριά η τρεμιθιά κ.α. Όσον αφορά την πανίδα της περιοχής αυτός είναι ο σκαντζόχοιρος, ο λαγός, η αλεπού και η μυγαλίδα.

Πλησίον της ΑΠΜ βρίσκεται μονάδα αποθήκευσης ελαστικών, μονάδα αποθήκευσης οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους καθώς και άλλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

4. Κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον σύμφωνα με την ΜΕΕΠ

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων της μονάδας αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία θα έχει παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση του εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η κατασκευή του ΠΕ αναμένεται να επηρεάσει την ελάχιστη χλωρίδα που βρίσκεται εντός της ΑΠΜ αφού θα χρειαστεί να εκχερσωθούν τμήματά της.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η αυξημένη στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα είναι μεγαλύτερες στη περιοχή με τη στάθμη θορύβου όμως να μην ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθεί κατά τη διάρκεια τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών στο χώρο του έργου. Επιπλέον, πιθανές επιπτώσεις μπορεί να προκύψουν στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών στην περιοχή από την λειτουργία του εργοταξίου.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Κατά τη φάση λειτουργίας της μονάδας δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στο έδαφος και τα υπόγεια νερά, με την προϋπόθεση της υιοθέτησης ορθών πρακτικών διαχείρισης των αποβλήτων που θα προκύπτουν.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του ΠΕ στην ποιότητα της ατμόσφαιρας λόγω της εκπομπής αέριων ρύπων από τη διακίνηση των οχημάτων από και προς την μονάδα και από τις εκπομπές κατά τη λειτουργία του έργου.

Επιπτώσεις λόγω θορύβου

Τα επίπεδα θορύβου επηρεάζονται από την λειτουργία του λατομείου, την διακίνηση των φορτηγών και τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας/Λεμεσού, ο οποίος απέχει 800 m από το νότιο σύνορο του λατομείου. Η πλησιέστερη οικιστική περιοχή προς την τοποθεσία του έργου είναι η Κοινότητα Καλαβασού, της οποίας οι πρώτες οικίες, βρίσκονται σε απόσταση 2 km από το έργο. Επίσης η περιοχή περιβάλλεται από λόφους οι οποίοι παρεμποδίζουν την διάδοση υψηλών επιπέδων θορύβου από το λατομείο προς την Κοινότητα. Μετρήσεις για τον θόρυβο πραγματοποιήθηκαν τον Ιούνιο 2021. Σημειώνεται ότι σε απόσταση 100m η τιμή θορύβου αναμένεται να είναι μικρότερη από 60 dB, σε απόσταση 250 m θα είναι 51 dB και σε απόσταση 500 m θα είναι μικρότερη από 43 dB

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές όσον αφορά τη χλωρίδα, διότι δεν επηρεάζει το κλίμα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στα μνημεία και πολιτιστικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής ενώ επιπτώσεις στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών στην περιοχή αναμένονται από τυχόν τραυματισμό κατά την λειτουργία των μηχανημάτων της μονάδας. Ο κύριος του έργου πρέπει να μεριμνήσει ώστε να ακολουθούνται οι σωστές πρακτικές που αφορούν την ασφάλεια και υγεία του προσωπικού, όπως προβλέπει η νομοθεσία. Στο χώρο των εγκαταστάσεων θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα κουτί πρώτων βοηθειών, να τοποθετηθούν πυροσβεστήρες σε εμφανή σημεία και σημάνσεις για τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ωτοασπίδες, γάντια, προστατευτικά γυαλιά, παπούτσια ασφαλείας). Επίσης, να ετοιμαστεί σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τις ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση πυρκαγιάς, σεισμού και ατυχήματος και να ενημερωθεί το προσωπικό για να μπορούν να αντιμετωπιστούν προσωρινά μέχρι την παρέμβαση ειδικών τμημάτων.

5. Μέτρα μετριασμού περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπονται από τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ παρατίθεται σειρά μέτρων που αφορούν τον περιορισμό των οχλήσεων από το θόρυβο, τον περιορισμό των εκπομπών των αέριων ρύπων και της σκόνης, την

ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από την παραγωγή των αποβλήτων, τον περιορισμό τυχόν προβλημάτων στην κυκλοφοριακή κίνηση του οδικού δικτύου, την αποφυγή ατυχηματικών διαρροών και την μείωση της πιθανότητας παρουσίας εργατικών ατυχημάτων και περιστατικών έκτακτης ανάγκης. Τα μέτρα αφορούν τόσο το στάδιο κατασκευής όσο και το στάδιο λειτουργίας του έργου. Τα κυριότερα μέτρα για μείωση των οχλήσεων παρατίθενται πιο κάτω.

- Σκόνη: Η συστηματική διαβροχή των χωμάτινων δρόμων και πλατειών του λατομείου, η κατάβρεξη και συντήρηση του δρόμου προσπέλασης κατά την μεταφορά του υλικού.
- Μορφολογία: Τα μέτρα αντιμετώπισης των γεωμεταβολών τα οποία προτείνονται είναι τα εξής: ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων, σταδιακή αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού τοπίου, ορθή επιλογή διάταξης των εργασιών, διαμόρφωση των χώρων, δεντροφυτεύσεις.
- Θόρυβος: Τα μέτρα για αντιμετώπιση της ηχορύπανσης είναι να γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και χρήση ωτοασπίδων από το προσωπικό.
- Χλωρίδα-πανίδα: Κατά την αποκατάσταση της περιοχής θα φυτευτούν είδη δέντρων της περιοχής και ως εκ τούτου θα δημιουργηθεί εκ νέου βιότοπος και για την διαβίωση των ειδών της περιοχής

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Φορέων και τοπικών αρχών, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι τόσο από άποψης της τεχνικής αρτιότητας του έργου όσο και από χωροθετικής άποψης αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΜΕΕΠ, των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η Ισχύς της Πολεοδομικής Άδειας.

Μήνα Πατσαλίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,
Περιβαλλοντική Αρχή.
26 Μαΐου 2022
Αρ. Φακέλου: 02.10.011.004.001.012

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΕΠ για τη λειτουργία λατομείου γύψου στην περιοχή της Κοινότητας Καλαβασού της επαρχίας Λάρνακας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΛΑΡ/00867/2021

Α) Γενικοί Όροι

1. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
2. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και **οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί** από τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
3. Όλες οι εργασίες λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
4. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
6. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
7. Τα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].
8. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.

9. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

10. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

B) Όροι κατά την λειτουργία του έργου – ΔΕΣ ΤΗΝ ΑΡΙΘΜΙΣΗ ΣΟΥ ΕΔΩ

1. Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

2. Να ετοιμαστεί σχέδιο διαχείρισης του λατομείου, με στόχο τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ελάχιστη δυνατή πρόκληση οχληρίας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου. Το σχέδιο να περιλαμβάνει συγκεκριμένους χώρους για τοποθέτηση μηχανημάτων, υλικών, μπάζων, ασφαλή προσωρινή αποθήκευση χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων, ελαστικών, καυσίμων και άλλων υγρών και στερεών αποβλήτων, καθώς και τρόπους διακίνησης των εξορυκτικών μηχανημάτων και οχημάτων.

3. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Να **υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων** ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπασση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

4. Να λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

(α) Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων.

(β) Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων.

(γ) Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.

(δ) Χρήση σιγαστήρων, πλευρικών παραπτεασμάτων και ηχομονωτικών περιβλημάτων όπου είναι δυνατόν.

(ε) Τήρηση του ωραρίου εργασίας.

(στ) Τα μηχανήματα του έργου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ευαίσθητες αναπτύξεις.

ζ) Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο έργο.

5.Να τηρούνται όλες οι πρόνοιες των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Κανονισμών του 2004 μέχρι 2018.

6.Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο δίκτυο. Να μη δημιουργηθεί νέο οδικό δίκτυο και να μη γίνει καμία αναβάθμιση ή ασφαλιτοστρωση του υφιστάμενου.

7.Τα μηχανήματα, φορηγά και άλλα συναφή που σχετίζονται με τις εργασίες λατόμησης να περιοριστούν στον αιτούμενο χώρο και σε καμία περίπτωση εκτός αυτού.

8.Τα άχρηστα υλικά εξόρυξης να τοποθετούνται μόνο εντός των ορίων του χώρου προνομίου που θα εγκριθεί η λατόμηση.

9.Να μην υπάρχει ανεξέλεγκτη απόρριψη άχρηστων αντικειμένων ή αποβλήτων στον περιβάλλοντα χώρο εντός και εκτός του χώρου λατόμησης.

10.Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.

11.Οποιαδήποτε απόβλητα από τη λειτουργία του έργου (π.χ. μεταχειρισμένα μηχανέλαια, ελαστικά, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 (Αρ. 185(Ι)/2011) έως 2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].

12.Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί δεξαμενή καυσίμων στις εγκαταστάσεις, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Η δεξαμενή καυσίμων να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής η οποία θα πρέπει να έχει χωρητικότητα 110% σε σχέση με τη χωρητικότητα της πρωτογενούς δεξαμενής.

13.Σε περίπτωση που στις εγκαταστάσεις λειτουργούν συστήματα κλιματισμού ή και συστήματα πυρόσβεσης, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του περί Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Αρ. 23(Ι)/2010), καθώς και του Κανονισμού Κ.Δ.Π. 133/2010 που προκύπτει από αυτόν, ο οποίος προνοεί για την πιστοποίηση του προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό.

Γ) Όροι αποκατάστασης του λατομείου

1.Να ληφθούν δεσμευτικές πρόνοιες για σταδιακή και πλήρη αποκατάσταση του χώρου με το πέρας της λειτουργίας του λατομείου, με συγκεκριμένους όρους που θα καθοριστούν από την αρμόδια αρχή.

2.Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.

3. Η αποκατάσταση του χώρου να περιλαμβάνει την κατάλληλη διαμόρφωση του ανάγλυφου (μερική ή ολική επιχωμάτωση του λατομικού χώρου) και ήπιας μορφής βαθμίδες για παρεμπόδιση της διάβρωσης.

4. Η δημιουργία αναβαθμίδων να γίνει με ικανού πάχους εδαφικό υλικό, με σκοπό την αποκατάσταση και προετοιμασία των επιφανειών για την εγκατάσταση (α) βλάστησης με φύτευση ή/και σπορά από αυτοφυή είδη τοπικής χλωρίδας και (β) υποδομής για τη συντήρησή της βλάστησης (δίκτυο άρδευσης κλπ).

5. Να γίνει η απαραίτητη αποκατάσταση του χώρου σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας Μεταλλείων και του Τμήματος Δασών και ειδικότερα για τα είδη των δέντρων τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στην δεντροφύτευση και να γίνει η απαραίτητη ενημέρωση στο Τμήμα Περιβάλλοντος.

6. Να μην γίνεται απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του λατομείου ούτε αυτά να θάβονται μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου.

7. Με την αποπεράτωση της λειτουργίας του λατομείου τυχόν σωροί από άχρηστα εξορυκτικά υλικά (μπάζα) θα πρέπει να ισοπεδωθούν χωρίς να δημιουργούνται έντονα ανώμαλες επιφάνειες.

8. Οποιαδήποτε απόβλητα από την αποξήλωση/αποκατάσταση του έργου να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

9. Μετά το πέρας των λατομικών εργασιών ο χώρος να διαμορφωθεί κατάλληλα και να τοποθετηθεί επιφανειακό γόνιμο έδαφος πάχους τουλάχιστον 30 εκ., ώστε να καταστεί η χρήση του για γεωργικούς σκοπούς.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΜΕΕΠ για τη δημιουργία και λειτουργία λατομείου γύψου στην περιοχή της Κοινότητας Καλαβασού της επαρχίας Λάρνακας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΛΑΡ/00867/2021

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις από Τμήματα / Υπηρεσίες / Τοπικές Αρχές:

Τμήμα Γεωργίας: Σε επιστολή ημερομηνίας 19.1.2022 αναφέρει ότι δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του υπό αναφορά έργου.

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας: Σε ηλεκτρονικό μήνυμα με ημερομηνία 30/3/2022 τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα

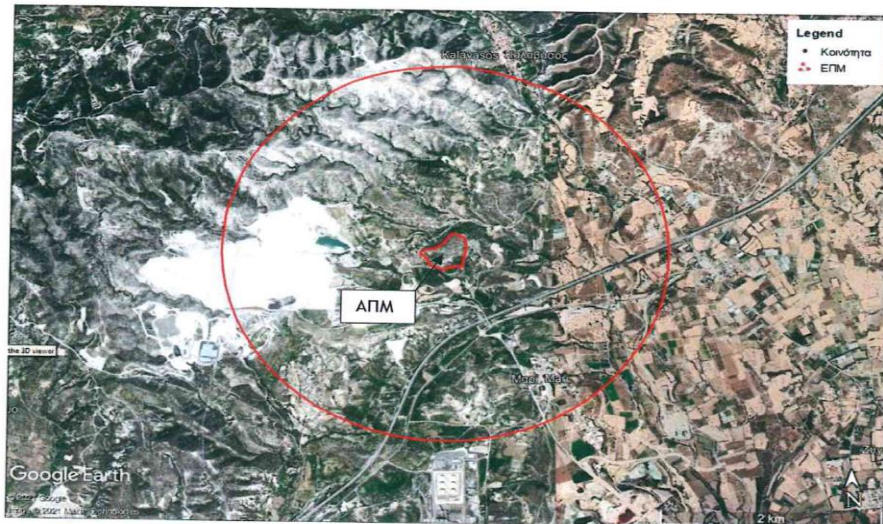
Τμήμα Αρχαιοτήτων: Σε επιστολή ημερομηνίας 6/4/2022 τοποθετήθηκε θετικά για την προτεινόμενη ανάπτυξη.

Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως: Σε ηλεκτρονικό μήνυμα με ημερομηνία 11/4/2012 αναφέρθηκε η κατάσταση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ενός εκ των προτεινόμενων τεμαχίων με αρ. 137. Το τεμάχιο με αρ. 137, Φ/Σχ. 55/19 στην Καλαβασό περιλαμβάνεται στην αίτηση που υποβλήθηκε στις 16/08/2021 με αρ. ΛΑΡ/867/2021 για Λατομείο Κατηγορίας Β.

Για το τεμάχιο με αρ. 137 χορηγήθηκε στις 17/01/2016 η πολεοδομική άδεια με αρ. ΛΑΡ/236/2016 για Λατομείο Γύψου. Σύμφωνα με τον όρο (501) που τέθηκε στην άδεια, η ισχύς της πολεοδομικής έληξε στις 31/03/3019, ημερομηνία κατά την οποία έπαψε να ισχύει η Σύμβαση Μίσθωσης με αρ. Συμβολαίου 11912 και αρ. φακ. Τ/Κ 38/75/Ν53 που είχε γίνει για την εκμίσθωση μέρους του τ/κ τεμαχίου με αρ. 138 που συμμετείχε στην πιο πάνω αίτηση για σκοπούς προσπέλασης προς την ανάπτυξη.

Ωστόσο, σε περίπτωση που η εν λόγω Σύμβαση έχει ανανεωθεί, τότε η ισχύς της άδειας αυτόματα ανανεώνεται, νοουμένου ότι εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ και η μεταλλευτική μίσθωση / προνόμιο του λατομείου.

Τοπογραφικό Σχέδιο

Χάρτης 3-1 : Χάρτης της περιοχής μελέτης του έργου (Google Earth, 2021).